

עמ"ת 54583/09/23 - חמזה רזק נגד מדינת-ישראל, פרקליטות חיפה (פלילי)

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 54583-09-23 רזק(עציר) נ' מדינת ישראל 10.10.2023

לפני כבוד השופט אינאס סלאמה

העורר חמזה רזק

ע"י ב"כ עו"ד עומרי שטרן

- נגד -

המשיבה מדינת-ישראל, פרקליטות חיפה (פלילי)

מדינת-ישראל, פרקליטות חיפה (פלילי)

החלטה

1. לפניי ערר על החלטת בית משפט השלום בחיפה בתיק מ"ת 69525-08-23 מיום 18.9.2023, בגדרה הורה בית המשפט קמא על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

2. עסקינן בעורר אשר הוגש נגדו כתב אישום (ת"פ 69485-08-23), המייחס לו עבירה של סחיטה באיומים, בכך שיחד עם אחרים, בצוותא חדא, איים על המתלונן בפגיעה שלא כדין בו, במשפחתו, בשותפיו ובעסקיו בכוונה להפחידו או להקניטו על מנת להניע אותו להעביר לו כספים (סך של מיליון ₪). בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

3. על פי כתב האישום, בתמצית, בחודש יולי 2023 קשר העורר קשר עם אחרים שזהותם אינה ידועה למאשימה (להלן: "הנוספים") לסחוט באיומים את המתלונן אשר בינו לבין העורר אין היכרות מוקדמת. החל מיום 22.7.2023 ועד לתאריך 1.8.2023 במסגרת הקשר ולצורך קידומו, במספר רב של הזדמנויות סחטו העורר והנוספים בצוותא חדא את המתלונן בכך שדרשו ממנו להעביר לידיהם סכום של מיליון ₪, תוך שהם מאיימים עליו בפגיעה שלא כדין בגופו, בבני משפחתו, בשותפיו ובתחנות הדלק שבבעלותו ומטילים עליו אימה כדי לגרום לו להעביר לידיהם את סכום הכסף.

כתב האישום מפרט מספר לא קטן של שיחות טלפון אותן קיבל המתלונן לטלפון שלו, אשר הראשונה בהן היא מיום 22.7.2023, בה התקשר העורר בעצמו או באמצעות אחד הנוספים, באמצעות הטלפון הנייד, וסחט את המתלונן באיומים תוך שדרש ממנו את הסכום הנ"ל. שיחות נוספות קיבל המתלונן בתאריכים 26.7.2023 (מספר פעמים), 27.7.2023 (כולל מספר שיחות שלא נענו), 29.7.2023, 30.7.2023 ו-1.8.2023.

4. בית המשפט קמא, לאחר שנתן דעתו לטיעוני הצדדים ועיין בחומר הראיות, קבע כי "קיימות ראיות

לכאורה, המקימות יסוד סביר להרשעת הנאשם (העורר - א.ס.) בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום". בית המשפט קמא הפנה למחקרי תקשורת אותם ביצעה המשטרה ולכך כי במגן הטלפון של העורר נתפס כרטיס סים הנקשר למספר הברזל, כלומר לטלפון שממנו יצאו השיחות המאיימות. בפריקת מכשיר הטלפון של העורר נמצא כי הוא שמר את מספר הטלפון של המתלונן, למרות שהכחיש כל היכרות אתו.

עוד יצויין, כי "גם האיכונים ממקמים את מיקום יציאת השיחה לבית חנינה, מקום מגוריו של המשיב (העורר)". בהמשך, קבע בית המשפט קמא כי מתקיימת "זיקה הדוקה" בין השיחות הנוספות שקיבל המתלונן לבין השיחה הראשונה.

בית המשפט קמא קבע עוד, כי מתקיימת בנסיבות ענייננו עילת מעצר "מכוח אותה תשתית (ראייתית) ועל יסוד הוראות סעיף 21(א)(1)(ב) לחסד"פ (סמכויות איכפה - מעצרים) התשנ"ו-1996".

5. בית המשפט קמא הפנה לפסיקה שמדגישה את "המסוכנות הרבה" אשר גלומה מעצם טיבה ואופייה של עבירת הסחיטה באיומים, מסוכנות שאינה ניתנת לאיון בחלופת מעצר. "שכן, העובר עבירה זו יכול להמשיך ולהטיל את מוראו על קורבנות האיומים, גם ממקום החלופה, כפי שעשה כן באמצעות הטלפון לפני כן, ואף לשבש הליכי משפט ולהקים עליו עילת מעצר מטעמי חשש לשיבוש מהלכי משפט...".

בהתאם לאמור, ומאחר ונגד העורר תלוי ועומד תיק נוסף בעבירות רכוש בו "הודה והורשע", קבע בית המשפט קמא כי מסוכנותו של העורר "לא תוכל לסכון בחלופה כלשהי, בשל חשש ברור ומובנה כי אין ליתן בו אמון וכי מסוכנותו זו לא ניתנת לאיון במקום החלופה וכאמור קיים גם חשש ברור לשיבוש הליכי משפט". אי לכך, הורה בית המשפט קמא על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

6. העורר ממאן להשלים עם החלטת בית המשפט קמא. בהודעת הערר אשר מונחת לפניי, ציין בא כוחו של העורר, בין היתר, כי במעמד הדיון טען הוא "לכרסום משמעותי בקיומן של ראיות לכאורה וכי עילת המעצר העיקרית מסוג מסוכנות ניתנת לאיון במקרה דנן, וזאת בשל העדר היכרות או סכסוך קודם או קיים בין העורר למתלונן". מה גם, "שהעבירה לא בוצעה בנסיבות של התארגנות (או ארגון פשיעה), לא הועבר תשלום גם לא חלקי לסוחטים, לא בוצעה סחיטה בכוח ואף לא בוצעה אף פעולה או ניסיון לפעולה פיזית. זאת גם לצד העובדה כי שיחת האיום האחרונה בוצעה כ-10 ימים לפני המעצר".

לפי הסנגור, כל אשר נטען על ידו, בשילוב נסיבותיו האישיות של העורר, "אשר הינו בן 20, סטודנט למשפטים, באמתחתו מב"ד אחד בעבירת רכוש בודדת אשר איננה מן העניין כלל ועיקר וכאשר החלופה שהוצעה מרוחקת כ-200 ק"מ מאיזור מגוריו של המתלונן ומשך הזמן הרב העולה על תקופה בת 45 ימים הדרוש לצורך קבלת תסקיר מעצר וזאת כשהעורר שהה באותה העת במעצר למעלה מחודש ימים כיוון שהחקירה התארכה מאוד", כל אלה היו מחייבים כי בית המשפט קמא יבחן חלופה

אשר נכחה באולם הדיון, אלא שבית המשפט הורה על דחיית הדיון לצורך עיון ומתן החלטה, שניתנה כאמור ביום 18.9.2023, היא ההחלטה מושא ערר זה.

7. בהודעת הערר המפורטת חזר למעשה בא כוח העורר על טענותיו לעניין הראיות לכאורה, תוך שנטען כי בית המשפט קמא "שגה בשורה ארוכה של שגיאות אשר עלו כדי עיוות דין לעורר". כך שגה בית המשפט קמא בקביעתו לפיה כרטיס הסים שנתפס אצל העורר קשור "לטלפון ממנו יצאו השיחות המאיימות".

עוד נטען בעניין זה, כי בחומר הראיות אין מספיק מסמכים כדי לקבוע כי מספר כרטיס הסים מקושר לטלפון המסוים של העורר וכן לא ניתן לקבוע כי אותו כרטיס סים הוכנס לאותו מכשיר טלפון סלולרי בכל השיחות המאיימות.

8. בדיון לפניי חזר הסנגור על נימוקי הערר וביקש להדגיש, כי הראיות לכאורה הקיימות מקשרות לכל היותר את שיחת האיום הראשונה לטלפון של העורר. דא עקא, שמדובר בשיחה אחת בלבד, וכאשר יתר השיחות אינן קשורות לטלפון או לסים שנתפסו. בניגוד לקביעת בית המשפט קמא, אין מוטיבים חוזרים בשיחות הבאות, כך שאין ראיות נוספות הקושרות את העורר לשיחות אלה. לא זו אף זו, נטען כי אין ראייה ישירה לפיה הדובר בשיחה הראשונה, הינו דווקא העורר.

הסנגור חזר והדגיש, כי העורר לא ריצה בעברו מאסרים ולא היה תקופה ממושכת במעצר. על כן, לא ברור כיצד בית המשפט קמא קבע כי מדובר בעבריין שבחר בדרך הפשע. הוא הפנה לשורה של פסקי דין אשר נקבע בהם, לדידו, כי כשמדובר בצעירים נעדרי עבר או אין אינדיקציה שהם נטועים עמוק בתוך עולם הפשע, שאז לא צריך להורות על מעצר עד תום ההליכים ככלל. הוא חזר והדגיש, שבעניינינו אין חשש למפגש פיזי או פגיעה פיזית במתלונן.

9. באי כוח המשיבה ביקשו לדחות את הערר, תוך שהדגישו, כי "מדובר בעבירות חמורות מאוד", והפנו לתוכן השיחות המוקלטות כולן (לציון, כי רק השיחה הראשונה אינה מוקלטת). לפי המשיבה, מדובר במכת מדינה. החלופה שהוצעה, חרף המרחק הגיאוגרפי והיותה באזור ירושלים, אין בה כדי לאיין את המסוכנות. מה עוד שהשיחות נעשו ממרחק רב דרך מספר כרטיסי סים וממספר מכשירים בצורה מתוחכמת, כך שאין בחלופה כדי להשיג את מטרת המעצר.

לעניין הראיות נטען, כי אמנם רק השיחה הראשונה מקושרת לטלפון של העורר, אך כל השיחות האחרות הן בעלות זיקה לשיחה זו. שכן, "הדובר בשיחות אומר ששוחח איתו לפני יומיים, לפני שבוע, חוזר על אותה דרישה כספית, האיזמים שעלו מהודעת המתלונן שנמצאות בשאר השיחות המוקלטות בעלות דמיון גבוה מאוד ודובר השיחה אומר שזה בהמשך לאותה שיחה ראשונה". זאת, לצד העובדה כי מספר הטלפון של המתלונן נמצא

אצל העורר וכי הסיים המאיים נקנה באזור מגוריו של העורר.

דין והכרעה

10. לאחר שנתתי דעתי להודעת הערר על צרופותיה, לטיעוני הצדדים ולאחר שעיינתי בתיק בית משפט קמא, בתיק החקירה ובפסיקה אליה הפנו הצדדים, נחה דעתי כי דין הערר להתקבל חלקית באופן שיש להורות על החזרת הדיון לבית המשפט קמא לצורך קבלת תסקיר מעצר בענייניו של העורר ועל מנת שבית המשפט קמא יוכל לבחון קיומה של חלופה מתאימה, ככל וישנה כזו, לאחר קבלת התסקיר ועל סמך האמור בו, הכל לפי מיטב הבנתו ובהתאם לשיקול דעתו.

11. תחילה אציין, כי בכל הנוגע לשאלת הראיות לכאורה, אני סבור כי לא נפלה שגגה תחת ידו של בית המשפט קמא. נהפוך הוא. הזיקה שבין כרטיס הסיים לבין הטלפון של העורר היא זיקה חזקה ומתועדת בראיות הכוללות דו"חות פריקה, דו"חות פעולה ומחקרי תקשורת. בראיות אלה יש כדי לקשור בין מספר הברזל לבין המספר הסידורי של הסיים (ראו המסמכים קכ"ד ו-קי"ט). הסיים גם נתפס בתוך מגן הטלפון של העורר (ראו דו"ח הפעולה כ"ג והבהרה קי"א). לא זו אף זו, מחקרי התקשורת מראים כי בטלפון קיומו גם שיחות "לגיטימיות", כך שברי כי המתקשר החליף את כרטיסי הסיים לצורך ביצוע השיחה המאיימת הראשונה. גם הכחשת העורר וטענתו כי אינו יודע כיצד הגיע כרטיס הסיים לטלפון שלו (ראו למשל הודעתו מיום 18.8.23 עמ' 5 שורה 26), פועלת לחובת גרסתו ומחזקת את הראיות לכאורה נגדו.

העורר לא נתן כל הסבר לראיות אלה, והטענה שמא מאן דהוא אחר שוחח באמצעות מכשיר הטלפון של העורר עם המתלונן והוא זה אשר איים עליו, נטענה בעלמא ואף לא הועלתה על ידי העורר עצמו, אלא על ידי בא כוחו בדיון. כך או כך, גם כשעסקינן בראיות נסיבתיות, אין די בהעלאת השערות גרידא, אלא על הטוען זאת להראות כי קיים כרסום משמעותי בתמונת המצב הראייתית. בענייננו, אמנם אין לנו דנים בתיק עצמו אלא בוחנים את שאלת הראיות לכאורה, אך לא שוכנעתי כי בבחינה לכאורית זו, מתקיים כרסום משמעותי בראיות, כפי שטען הסנגור המלומד. זאת, כאמור, בכל הנוגע לשיחה הראשונה.

12. אשר ליתר השיחות, מקובלת עלי טענת המשיבה, כי אכן קיימת זיקה ישירה ומובהקת בין שיחות אלה לבין השיחה הראשונה. תוכנה של כל אחת מהשיחות מצביע על קשר הדוק עם השיחות שהתנהלו לפנייה ועם השיחה הראשונה הנקשרת לטלפון של העורר. בשלב זה ועל אף שמדובר בראיות נסיבתיות, אין לומר כי שאר השיחות אינן נקשרות, ולו לכאורה, לעורר, אף שנטען כי שתי שיחות אוכנו בחיפה בעוד העורר אוכן באזור ירושלים. בל נשכח כי כתב האישום מתייחס לביצוע בצוותא. משכך, אני סבור כי קביעתו של בית המשפט קמא בדיון יסודה.

בכגון דא, איני סבור כי קביעתו של בית המשפט קמא, לפיה הסיים קשור "למספר הברזל, כלומר לטלפון שממנו יצאו השיחות המאיימות", "שיחות" - בלשון רבים, הינה קביעה שגויה אשר חזר עליה "שוב ושוב" כלשון הסניגור ובאופן שיש בו כדי להשליך על שאלת קיומן של הראיות לכאורה. בית המשפט קמא קבע, כי "השיחות המאיימות, על פי תוכן, מקיימות זיקה הדוקה לשיחה הראשונה שקיבל המתלונן". קביעה זו בדין יסודה, זאת גם אם לא כל השיחות יצאו מאותו מכשיר טלפון. אין לי אפוא אלא להסכים לקביעתו זו של בית המשפט קמא.

13. אשר לעילת המעצר - נדמה שהצדדים אינם חלוקים בדבר קיומה של עילת מעצר. קביעתו של בית המשפט קמא, לפיה, מעשיו של המשיב מצביעים על מסוכנות, נוכח אופיים של המעשים ואופייה של עבירת הסחיטה באיומים, מקובלים עלי ואין לי אלא להצטרף אליהם.

אכן, בעבירה זו של סחיטה באיומים גלומה מסוכנות רבה ויש לבחון במשנה זהירות התאמתה של חלופת מעצר למי שנאשם בביצועה, גם נוכח החשש לאפשרות כי ימשיך ממקום החלופה להטיל מורא ולאיים על מי שהמתלונן נגדו.

14. אולם, אין בידי להסכים עם השלילה המוחלטת בדבר הימצאותה של חלופת מעצר אשר יכול ותתאים בענייננו ותשיג את מטרות המעצר. בכגון דא, קבע בית המשפט קמא, כי בהינתן ההלכה הפסוקה, טיב האיומים ותדירותם ונסיבות העורר, "נראה כי קמה מסוכנות גבוהה מפני המשיב (העורר - א.ס.) שלא תוכל לסכון בחלופה כלשהי, בשל חשש ברור ומובנה כי אין ליתן בו אמון וכי מסוכנותו זו לא ניתנת לאיין ממקום החלופה". זאת, לצד החשש לשיבוש הליכי משפט.

15. אין להקל ראש במעשים המיוחסים לעורר. העובדה כי מדובר במעשים בצוותא, שבוצעו באינטנסיביות ובתדירות גבוהה, מצביעה על מסוכנות ואף מסוכנות גדולה. אולם, החוק והפסיקה מורים כי בבואו לדון בבקשה להורות על מעצרו של נאשם עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, מחויב בית המשפט לתור אחר חלופות אשר פגיעתן בחירותו של הנאשם פחותה ממעצר ממש מאחורי סורג וברית.

16. כך גם במקרה דנן, ראוי למצות את בחינת קיומה של חלופה, תוך הסתייעות בשירות המבחן חרף הזמן הלא קצר שעשוי לחלוף עד לקבלת תסקיר מעצר, ועל מנת לוודא כי הותרתו של העורר מאחורי סורג וברית, הינה האופציה היחידה שבלעדיה אין, כדי לאיין את מסוכנותו.

17. בקובעי זאת, לא נעלמו מעיני טענות הסנגור, לפיהן אין חשש למפגש פיזי או פגיעה פיזית והחשש היחיד הוא שיבוש או יצירת קשר אותו ניתן לאיין "בקלות יתרה". אולם, בשים לב לטיב המעשים, אופיים והדרך בה בוצעו, המרחק הפיזי כשלעצמו לא מנע מבעד העורר ויתר המעורבים לבצע את העבירות. אי לכך, ראוי כי כל חלופה שתוצע, אף אם היא מרוחקת גיאוגרפית, תיבחן לעומק על ידי שירות המבחן.

18. השורה התחתונה מכל האמור היא, כי אני מקבל את הערר באופן חלקי, כך שעניינו של העורר יוחזר

לבית המשפט קמא לצורך בחינת חלופת מעצר לאחר קבלת תסקיר מתאים. בית המשפט קמא הנכבד מתבקש לקבוע את המשך הדין בפניו בהתאם ליומנו.

19. עוד ועל מנת לקצר את לוחות הזמנים ולאפשר הכנת תסקיר מעצר בהקדם האפשרי, אני מורה בזאת לשירות המבחן להכין תסקיר מעצר בעניינו של העורר על מנת שיוגש לבית המשפט קמא בהקדם.

20. מזכירות בית המשפט תשלח עותק החלטה זו לשירות המבחן ותניח החלטה זו על שולחנו של בית המשפט קמא.

21. תיק החקירה מוחזר לידי ב"כ העוררת.

ניתנה היום, כ"ה תשרי תשפ"ד, 10 אוקטובר 2023, במעמד הצדדים.